

Nr 113.

Ankom till riksdagens kansli den 13 maj 1927 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om anslag till uppförande av posthusbyggnad i Sandviken.

(4:e avd.)

Uti en inom andra kammaren av herrar *C. J. Högström* och *A. Olsson* i Gävle väckt motion, nr 140, har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att för uppförande av posthusbyggnad i Sandviken för budgetåret 1927—1928 under utgifter för kapitalökning anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Motionärerna hava i ämnet anfört följande:

»Sedan flera år har behovet av bättre och rymligare lokaler för postkontoret i Sandviken alltmera framträtt. De lokaler postverket för närvarande förfogar över på denna plats äro upplåtna av Sandvikens järnverks aktiebolag i en ursprungligen till arbetarbostäder avsedd byggnad av trä i en våning, belägen i omedelbar närhet av järnvägsstationen.

Även om denna anordning kunde för omkring 20 år tillbaka tillfredsställande fylla behovet av lokaler för postkontoret, torde dock detta numera, med hänsyn till den kraftiga utveckling detta samhälle på senare tid undergått, icke längre vara möjligt.

För att underställas innevarande års riksdags prövning har generalpoststyrelsen hos Kungl. Maj:t framfört krav på anslagsmedel för inköp av tomt i Sandviken och uppförande därå av en posthusbyggnad.

Av generalpoststyrelsens skrivelse i ärendet, grundad av gjorda undersökningar, inhämtas, att behovet av förbättrade lokaler för postkontoret i Sandviken under flera år gjort sig starkt kännbart. På grund av posttrafikens ökning i orten är lokalen numera alldeles otillräcklig för postarbetets fullgörande på ett tillfredsställande sätt. Särskilt utrymmen för brevbärare-expeditionen och för expedierande av posterna äro alltför trånga och för sitt ändamål otjänliga. Till belysande av posttrafikens tillväxt under de sista tio åren har generalpoststyrelsen i sin skrivelse lämnat en del statistiskt material. Av detta framgår, att postkontorets uppbörd under tidsperioden 1914—1925 ökats med 136 procent. Paketrörelsen, som framför annat postgods kräver stora utrymmen, har att under samma tid uppvisa en stegring av 128 procent. Även posttrafiken i övrigt vid postkontoret företer en avsevärt stark ökning.

I sin skrivelse framhåller generalpoststyrelsen vidare, att bostadsförhållandena för personalen vid postkontoret äro bekymmersamma. Tillgången å orten av bostadslägenheter är nämligen ytterligt knapp. Endast genom välvilligt tillmötesgående från Sandvikens järnverks aktiebolag har det lyckats

generalpoststyrelsen att för innevarande hyresår erhålla bostad åt postmästaren. Denna bostad är emellertid blott av provisorisk natur. Även för den övriga personalen har det mött betydande svårigheter att anskaffa bostad.

För att i första hand vinna en lösning av postkontorets lokalfråga har generalpoststyrelsen vidtagit åtgärder i syfte att utvidga och omändra den nuvarande lokalen. Med hänsyn till byggnadens beskaffenhet har denna utväg icke visat sig framkomlig. Upprepade försök hava dessutom gjorts att förhyra en för affärsändamål inredd lokal för postkontoret samt underhandlingar inletts om förhyrande av postkontorslokal i planerad nybyggnad inom samhället. De erbjudanden om postkontorslokal, som erhållits hava emellertid visat sig mindre fördelaktiga och särskilt ur ekonomisk synpunkt oantagliga.

Vid ovan angivna förhållanden såväl beträffande postkontorets trängande lokalbehov som personalens bostadslägenheter har generalpoststyrelsen icke kunnat finna annat, än att för statsverket alla skäl föreligga för att låta för postverkets räkning uppföra en posthusbyggnad i Sandviken.

Med avseende härå hava undersökningar gjorts om möjligheten att erhålla en lämplig byggnadstomt. Efter hänvändelse till Sandvikens järnverks aktiebolag, samhällets största markägare, har bolaget erbjudit sig att till postverket mot en köpeskilling beräknad efter 5 kronor per kvadratmeter upplåta erforderlig och lämplig byggnadsmark, som jämväl erbjuder möjlighet till framtida utbyggnad av postkontorslokalen ävensom för anordnande av utrymmen för annat statens behov. Med hänsyn till att marken kommer att utnyttjas för ett allmännyttigt ändamål har bolaget velat sätta priset så lågt som möjligt. Tomtpriset — 6,975 kronor — som också i och för sig bör anses synnerligen billigt, är för postverket så mycket mer förmånligt, som den erbjudna tomtmarken har ett utmärkt läge inom samhället och i så gott som omedelbar närhet till järnvägsstationen, vilket senare förhållande givetvis kommer att hava en ekonomiskt fördelaktig inverkan på postkontorets utgifter för posttransporterna till och från det postförande bantåget.

Med hänsyn till alla på frågan inverkan omständigheter har generalpoststyrelsen ansett sig icke kunna låta nu nämnda erbjudande gå sig ur händerna utan har med bolaget preliminärt överenskommit om förvärvande för postverkets räkning av den erbjudna tomtmarken.

Vid tomtens bebyggande bör särskilt med hänsyn till densammans centrala och öppna läge i samhället på goda skäl kunna förväntas, att den blivande byggnaden skall erhålla en mer monumental karaktär.

Generalpoststyrelsen har även vid byggnadsplanens utarbetande ansett riktigt, att med iakttagande av den största sparsamhet och enkelhet utan att därvid åsidosätta rimliga estetiska anspråk å byggnadens yttre allenast tillgodose vad som oavsligen kräves för tillvaratagande av postverkets intressen. Generalpoststyrelsen har därför utgått från, att posthusbyggnaden skulle uppföras i allenast två våningar med postkontorslokaler i bottenvåningen och i våningen en trappa upp utrymmen för bostadsändamål. Byggnadsföretaget är planerat med vederbörligt hänsynstagande till framtida erforderlig utvidgning av postkontorslokalen.

Av upprättad kostnadsberäkning framgår, att kostnaden för såväl den planerade posthusbyggnaden som tomten belöper sig till 99,229 kronor eller i runt tal 100,000 kronor.

Med hänsyn till angelägenheten av att det starkt förefintliga kravet på tillräckligt och tjänligt utrymme för postkontoret snarast må kunna till-

godoses samt med hänsyn jämväl tagen till bostadssvårigheterna å orten. har generalpoststyrelsen funnit nödvändigt, att byggnadsarbetena igångsättas i så god tid, att byggnaden kan tagas i bruk under hösten 1927.

Inför här ovan relaterade förhållanden förefaller det mer än egendomligt, att Kungl. Maj:t fullständigt utelämnat denna generalpoststyrelsens hemställan i årets statsverksproposition. Samhällets befolkning torde kunna med rätt göra anspråk på att postverkets lokaler så anordnas och utvidgas i förhållande till samhällets tillväxt, att ett rationellt betjänande av allmänheten icke av denna orsak försvåras.»

Med hänsyn till den av generalpoststyrelsen i ärendet lämnade utredningen och utskottets vid avlagt besök på platsen gjorda iakttagelser får utskottet tillstyrka motionärernas förslag om uppförande av en ny posthusbyggnad i Sandviken.

Den av Sandvikens järnverksaktiebolag erbjudna tomten har ett för ändamålet mycket gynnsamt läge intill järnvägsstationen. Den betingade köpskillingen är, såsom av generalpoststyrelsen framhållits, också synnerligen lågt räknad.

Den av generalpoststyrelsen angivna byggnadskostnaden 92,254 kronor har byggnadsstyrelsen ansett för lågt beräknad. Enligt byggnadsstyrelsens beräkningar skulle kostnaderna komma att ställa sig sålunda:

Byggnadsarbeten	kronor	73,500
Värme-, vatten- och avloppsledningar	»	14,000
Elektriska ledningar	»	3,500
Arkitekt- och kontrollantarvode	»	8,000
Byggnadsstyrelsens administrationskostnader	»	2,000
	Summa kronor	102,000.

Då härtill lägges tomtkostnaden, 6,975 kronor, skulle alltså enligt byggnadsstyrelsens beräkningar för företaget i sin helhet erfordras ett belopp av 108,975 kronor, vilket borde anvisas för budgetåret 1927—1928.

Utskottet har icke velat motsätta sig att det sålunda av byggnadsstyrelsen såsom erforderligt angivna beloppet 108,975 kronor nu anvisas men vill framhålla angelägenheten av att alla föreliggande möjligheter till begränsning av byggnadskostnaderna noggrant beaktas.

Under åberopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen må, för inköp för postverkets räkning av ett tomtområde om 1,335 kvadratmeter, beläget mellan Hyttgatan och Södra Järngatan i Sandviken, samt för uppförande därå av en posthusbyggnad för budgetåret 1927—1928 under utgifter för kapitalökning anvisa ett reservationsanslag av 108,975 kronor.

Beträffande sättet för beredande av täckning för ifrågasvarande belopp kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande.

Stockholm den 13 maj 1927.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utskottets utlåtande nr 112.

Reservation

av herrar *Olsson* i Kullenbergstorp, *Olsson* i Blädinge och *Holmgren*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa om avslag å den i ämnet väckta motionen.